

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO**

UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA VARNO HRANO,
VETERINARSTVO IN VARSTVO RASTLIN

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana

T: 01 300 13 00

F: 01 300 13 56

E: gp.uvhvvr@gov.si

www.uvhvvr.gov.si

Številka: U34405-9/2022/31

Datum: 25. 7. 2022

Ekoci – eko civilna iniciativa Slovenije, Združenje za trajnostno prihodnost
Ulica Savinjske čete 4,
3310 Žalec
e-pošta: ekoci.si@gmail.com

Zadeva: Odgovor na Pobudo za preučitev implementacije EU uredbe na način, da ohranimo svobodno rejo kokoši in ne posegamo v pravico do pridelave lastne hrane na domačih dvoriščih

Zahvaljujemo se vam za vašo pobudo in predvsem za vašo skrb in prizadevanja na področju zagotavljanja prehranske varnosti v prihodnosti.

Z vašo trditvijo, da je Uredba, ki je objavljena na https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12486-Zdravje-zivali-prostori-za-gojenje-zivine-kopenske-zivali-dodatna-pravila_sl?fbclid=IwAR2Q1rCexysslRn9pPkwUeudlMMg, za prebivalce Slovenije in zagotavljanje prehranske varnosti škodljiva, se ne moremo strinjati.

Glavni namen nove zakonodaje na področju zdravja živali je zagotavljanje visokih standardov zdravja živali in javnega zdravja v Uniji ter racionalnega razvoja kmetijskega sektorja in povečanje produktivnosti. Nova pravila prispevajo k dokončni vzpostavitvi notranjega trga in preprečevanju širjenja bolezni živali ter zagotavljajo ohranitev visokega zdravstvenega statusa živali.

Nedavne izkušnje so pokazale, da imajo lahko prenosljive bolezni živali prav tako velik učinek na javno zdravje in varnost hrane. Poleg tega so opazni medsebojni neželeni učinki v zvezi z biotsko raznovrstnostjo, podnebnimi spremembami in drugimi okoljskimi vidiki.

Podnebne spremembe pomembno vplivajo na pojave novih bolezni oziroma bolezni, ki na določenih območjih v preteklosti niso bile prisotne (npr. bolezen modrikastega jezika v severni in osrednji Evropi, afriška prašičja kuga v Evropi,...), vključno s tistimi, ki vplivajo na prostoživeče živali. Posledice pojavov bolezni živali in izvajanje potrebnih ukrepov za obvladovanje teh bolezni pa so lahko za posamezne živali, živalske populacije, imetnike živali in gospodarstvo uničujoče.

Tako nikakor ni namen urejanja področja zdravja živali omejevanje lastne samooskrbe in odvzem pravice posamezniku do svobodne pridelave hrane, temveč je ključni cilj preprečevanje vnosa in širjenja bolezni živali in s tem zagotavljanje varnosti v prehranski verigi.

Sama obveza za registracijo določenega obrata ne pomeni poseganja v samooskrbo, katere vzpodbujanje, vključno z zagotavljanjem kratkih dobavnih verig hrane, je ena prioritet skupne kmetijske politike. Registracija določenega obrata je ključen ukrep za izvajanje ukrepov za preprečevanje vnosa in širjenja bolezni. Zato so iz obveze registracije lahko izvzeti le tisti obrati, ki predstavljajo neznatno tveganje za pojav oziroma širjenje bolezni oziroma predstavljajo neznatno tveganje za javno zdravje.

Obveznost izvajalcev dejavnosti (rejcev), ki gojijo kopenske živali, da registrirajo obrate (gospodarstva), je podana v 84. členu Uredbe (EU) 2016/429 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2016 o prenosljivih boleznih živali in o spremembi ter razveljavitvi določenih aktov na področju zdravja živali („Pravila o zdravju živali“) (UL L 84, 31.3.2016, str. 1). Hkrati pa ta Uredba daje možnost, da lahko države članice odobrijo odstopanja od te obveze za obrate, ki predstavljajo neznatno tveganje. Pogoje za določitev teh odstopanj pa določi Komisija.

Komisija je izvedbeni akt pripravila v lanskem letu. Predlog izvedene uredbe je bil v javnem posvetovanju od 22. aprila do 20. maja 2022. V tem postopku ima vsakdo možnost povedati svoje mnenje. Pri pripravi končnega osnutka Uredbe so bila v veliki meri upoštevana tudi mnenja, pridobljena v okviru javnega posvetovanja.

Izvedbena uredba je bila izglasovana na julijskem Stalnem odboru za rastline, živali, hrano in krmo.

Na podlagi sprejete izvedbene uredbe registracija ni obvezna za naslednje obrate:

- a. če v obratu ni kopitarjev (govedo, drobnica, konji, prašiči...);
- b. če se v obratu ne gojijo psi, mačke ali beli dihurji za vzrejo;
- c. če obrat ni vključen v noben premik gojenih kopenskih živali, zarodnega materiala ali proizvodov živalskega izvora v ali iz druge države članice ali tretje države;
- d. če gojene kopenske živali, zarodni material ali proizvodi živalskega izvora v obratu niso namenjeni za premik iz obrata (uvodna določba 7 še dodatno pojasnjuje: če se živali, zarodni material ali proizvodi živalskega izvora redijo/proizvajajo z določeno kontinuiteto in glavni namen ni premik teh živali, zarodnega materiala ali proizvodov živalskega izvora v obrat ali iz njega, tudi če bi se takšni premiki lahko občasno zgodili).

Poleg tega Izvedbena uredba jasno opredeljuje, da izvajalcem dejavnosti, ki gojijo več vrst živali v istem obratu, za živali, za katere po nacionalni zakonodaji ni obvezna registracija, ni treba posredovati zahtevanih podatkov.

Se pravi, če so v obratu kopitarji in nekaj perutnine, za katero po nacionalni zakonodaji velja odstopanje od zahteve za registracijo, ni potrebe, da izvajalec dejavnosti zagotovi tudi podatke o perutnini oziroma je obrat registriran za kopitarje, ne pa tudi za perutnino.

Tako krovna Uredba 2016/429/EU kot tudi vse delegirane in izvedbene uredbe, sprejete za njeno izvajanje, so v celoti zavezujoče in se neposredno uporabljajo v vseh državah članicah. To pomeni, da države članice lahko v nacionalni zakonodaji posebej uredijo le tista določila, kjer je to v uredbah predvideno.

V ta namen Uprava pripravlja Zakon o zdravju živali, ki bo urejal te vsebine. Pri pripravi Zakona o zdravju živali bomo pri določitvah odstopanj, ki nam jih omogoča zakonodaja, v največji možni meri upoštevali tudi vidike, ki jih omenjate v pobudi. Pri usklajevanju določil bomo sodelovali z deležniki. Prav tako bo osnutek zakona o zdravju živali na voljo za komentarje in predloge zainteresirani javnosti preko e-demokracije.

Vsekakor pa moramo slediti ključnemu namenu ureditve tega področja, to je preprečevanje pojavov prenosljivih boleznih živali in omejevanje vplivov, ki jih morebiten pojav take bolezni ima na kmetijstvo, gospodarstvo, zagotavljanje prehranske varnosti, biotske raznovrstnosti ter na druge okoljske vidike.

Lep pozdrav!

Matjaž Guček, dr. vet. med.
Generalni direktor in vodja veterinarske službe